

Gebiedsgerichte Terugkoppeling Krimpenerwaard

Inleiding

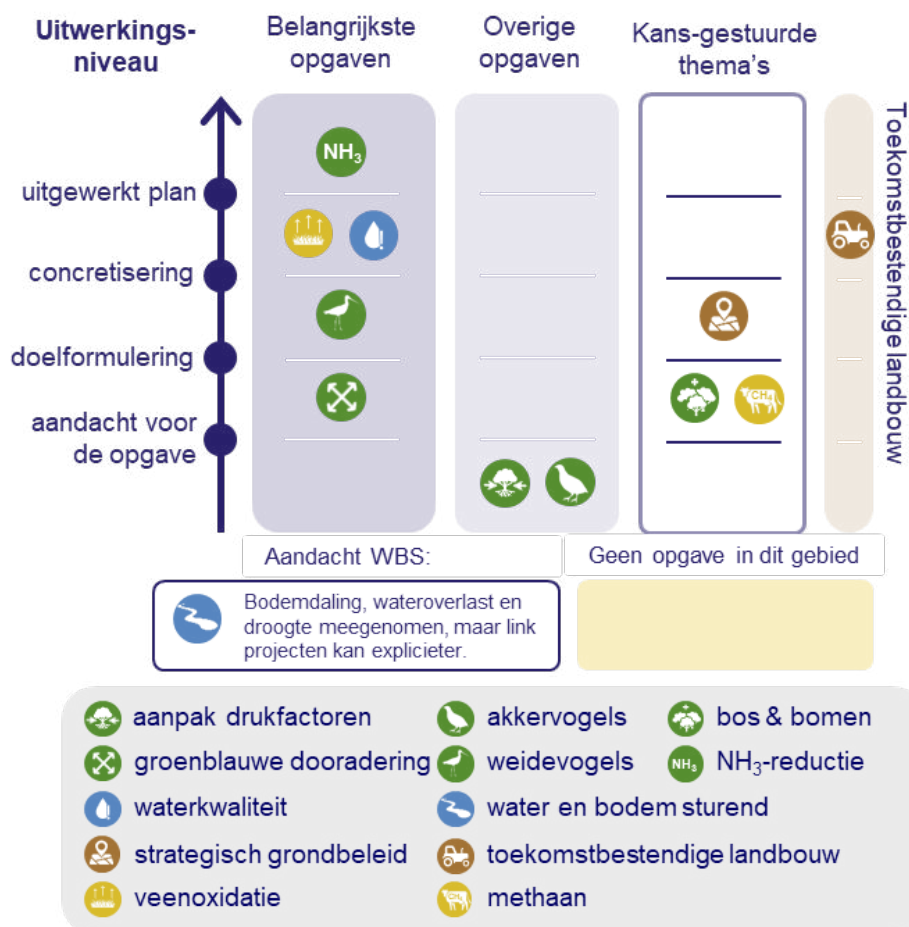
De provincie heeft met veel aandacht de gebiedsplannen van de 16 deelgebieden in Zuid-Holland geanalyseerd. Ze zijn in januari 2026 met waardering door Gedeputeerde Staten vastgesteld voor analyse. Deze gebiedsgerichte terugkoppeling is onderdeel van het Tweede Peilmoment. Per deelgebied staan we stil bij de opbrengsten, sterke punten en verbetersuggesties. De terugkoppeling is bedoeld om de deelgebieden de komende maanden verder op weg te helpen samen resultaten te realiseren en de gebiedsplannen te verbeteren. In september 2026 wordt een besluit van Provinciale Staten verwacht over de brede vervolgaanpak van de gebiedsprocessen in het ZH-PLG.

Hierna volgt inzicht in 1) de opbrengst van het gebiedsplan; 2) de sterke punten in het gebiedsplan; 3) verbetersuggesties voor het gebiedsplan en 4) een vooruitblik op de korte termijn.

Opbrengst gebiedsplan

Uitwerkingsniveau gebiedsplan

Onderstaande tabel geeft weer tot op welk niveau de meest urgente opgaven in het gebied zijn uitgewerkt in het gebiedsplan. Kortweg zien we dat veel ambities worden benoemd, waar soms ook enkele concrete projecten onder liggen. De NH₃-opgave (ammoniakopgave) is het meest concreet uitgewerkt waar ook zichtbaar is dat er een duidelijke bijdrage mogelijk is op doelbereik.

Randvoorwaarden

Het gebiedsplan stelt ook een aantal randvoorwaarden voor verdere uitvoering, namelijk:

- **Economisch perspectief en verdienvermogen:** een blijvend eerlijk verdienmodel. Het implementeren van maatregelen moet gepaard gaan met een uitdagend beloningsniveau.
- **Juridische zekerheid:**
 - Een oplossing van PAS-problematiek, interimers en andere vergunningssituaties.
 - Voorkoming planologische schaduwwerking. Inspanningen moeten niet leiden tot verdere beperking van het agrarisch gebruik.
- **Financiering en instrumentarium:**
 - Kennisontwikkeling rond veenoxidatie en bodemdaling. Met name de structurele monitoring van bodemdaling en de gevolgen van WIS op waterbeschikbaarheid, wateroverlast en het verdienvermogen.
 - Gerelateerd aan emissiereductie stikstof: groter bouwblok voor extra mest- en voeropslag en mestbewerkingsapparatuur, de inzet van kavelruil, voldoende kavelpaden en stimuleren weidegang met drooglegging.
 - Voor ANLb: Mogelijkheid tot afsluiten van langjarige contracten, beloning die beter aansluit op inspanningen.
- **Beleidsruimte en maatwerk:** een structurele oplossing voor de kreeften-problematiek.
- **Samenwerking en draagvlak:**
 - Vrijwillige deelname aan KPI-sturing en weidevogelbeheer.
 - Sterke samenwerking met DAW-gebiedsgroepen Krimpenerwaard en Schieland, collectief Weidehof, gemeente Krimpenerwaard en de provincie voor de implementatie van KPI-sturing.

Financiële vraag

Met het gebiedsplan van de Krimpenerwaard zijn 8 werkpakketten ingediend. De financieringsbehoefte is op dit moment €24.5 mln, waarvan €21.2 mln aan de provincie wordt gevraagd.

Voor 2 werkpakketten is sprake van een vorm van cofinanciering:

- Voor werkpakket *Start structurele aanpak rivierkreeft* is cofinanciering beschikbaar (€1.050.000,- door provincie Zuid-Holland, €1.550.000,- totaal). Voor het opgenomen onderzoek (€500.000,-) is financiering georganiseerd via het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.
- Voor werkpakket *Natuurlijk perspectief* (€4.720.000 totaal), wordt €2,2 mln aan cofinanciering verwacht van regiopartners en een rijksbijdrage vanuit de Regiodeal.

Sterke punten

Allereerst wil de provincie haar waardering voor het gebiedsplan in de Krimpenerwaard nog eens herhalen. Met dit gebiedsplan gaat het gebied verder op de al eerder ingeslagen weg om verschillende doelen dichterbij te brengen en resultaten te behalen. Denk aan onder meer het NNN-plan. Met het gebiedsplan ligt er een gedragen plan waarmee het gebied laat zien duidelijke stappen te willen zetten op de verschillende opgaven die er liggen. Het plan is helder gestructureerd in zeven werkpakketten die variëren van bestrijding van exoten tot het aanleggen

van WIS. Daarnaast is helder geformuleerd welke randvoorwaarden gelden om deze stappen te zetten.

- Water en bodem sturend is duidelijk meegenomen in het plan, passend bij de meest urgente WBS-opgaven in de Krimpenerwaard.
- Er is duidelijk aandacht voor toekomstbestendige landbouw (waaronder verdienvermogen voor de landbouw) in het gebied. In algemene zin is ook te zien dat het gebiedsplan bijdraagt aan het doel voor toekomstbestendige landbouw.
- De gebiedsanalyses uit hoofdstuk twee geven een helder beeld van de opgaven in het gebied.
- Met werkpakketten die bijdragen aan waterkwaliteit, stikstofreductie, kennis over bodemdaling en weidevogels wordt invulling gegeven aan belangrijke opgaven in het Veenweidengebied.
- Het gebied sluit met stikstofreductie aan op het plan van aanpak Krimpenerwaard mei 2024 (als onderdeel van Landbouwperspectief mei 2024). Reductie 150.000 kg Nh₃ emissie.
- Positief dat met aan de slag wil met KPI-sturing in de melkveehouderij, dit project draagt integraal bij aan de ZH-PLG doelen.
- Er is reeds een start gemaakt met werkpakket 4 voor KPI-sturing melkveehouderij collectieven.

Verbetersuggesties

Korte termijn

- Er is in Krimpenerwaard energie aanwezig om weidevogeldoelen verder te realiseren. We zijn benieuwd naar een nadere uitwerking hoe de ambitie voor broedparen kan worden gehaald/zo groot mogelijk kan worden.
- Niet alle doelen worden omarmd of overgenomen (natuurdoelen, bos & bomen). Maak deze keuze voor provinciebrede afweging inzichtelijker met aanvullende informatie.
- Het verdient aanbeveling om door te rekenen wat de bijdrage aan doelbereik is van de 816ha aan WIS en wat vervolgens het doelgat nog is om te komen tot doelrealisatie.
- Er is veel energie in het gebied om te werken aan biodiverse sloten, weideranden, etc. en het gebied geeft aan deze energie niet te willen verliezen met nieuwe harde natuurdoelstellingen met mogelijk planologische beperkingen. Toch zijn er veel aanknopingspunten te vinden in het gebiedsplan die een sterke bijdrage leveren aan Groenblauwe Dooradering. Om te laten zien wat er allemaal kan worden gerealiseerd is het is aan te bevelen te tonen welke toename er is in groenblauwe elementen met het plan.
- Breng concreetheid aan in het ambitieniveau van stikstofreductie.
- Benoem en onderbouw of er extensivering nodig is om de doelen te halen.

Middellange termijn

- Werk toe naar een volgende versie gebiedsplan en verdere concretisering van werkpakketten en projectvoorstellen. Dit helpt bij het maken van een inschatting in hoeverre de maatregelen bijdragen aan het realiseren van de indicatieve doelstellingen. Er zijn geen “kleine” projecten waar alvast een bijdrage mee geleverd kan worden.
- Drukfactoren op N2000 gebieden zijn nu niet meegenomen in het gebiedsplan omdat er geen N2000-gebied binnen de Krimpenerwaard ligt. Houd wel rekening met

aangrenzende N2000-gebieden. In dit geval geldt dat voor het gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein.

- Het gebiedsplan is sterk gefocust op de landbouw. Geef ook andere belangen en perspectieven een plek om het plan sterker te maken.

Hoe verder?

De provincie als gebiedsautoriteit:

- Gaat aan de slag met het verder uitwerken en bestuurlijk vaststellen van richtinggevende doelen voor gebieden (waar mogelijk/nodig).
- Ontwikkelt haar beleidskaders verder, zoals de Modulaire Herziening van het omgevingsbeleid, het Regionaal Waterprogramma, de Uitvoeringagenda Landbouw, en de SANE-maatregelen.
- Biedt ondersteuning aan de gebiedsprocessen met gebiedsmanagers, proceskosten en deelnamevergoedingen. De gebiedsprocessen lopen in ieder geval tot Statenbesluit over de vervolgaanpak in september 2026 door.

De provincie als gebiedspartner:

- Werkt aan het versterken van integraliteit door integraliteit tussen *gebieden* te versterken via gebiedsmanagers en regietafels maatregelen en projecten voor biodiversiteit meer afstemmen. En integraliteit tussen *opgaven* te versterken door gelijksoortige projecten in samenhang op te pakken en waar nodig overkoepelend beleid te maken.
- Werkt aan het versterken en concretiseren van gebiedsplannen door
 - Opvolgen van aanbevelingen uit gebiedsgerichte terugkoppelingen
 - Programmeren selectie van low-regret projectvoorstellen via de Voorjaarsnota 2026 voor behoud van energie en voorgang in gebiedsprocessen.
 - Overige projectvoorstellen te concretiseren en programmeren o.b.v. het geactualiseerde afwegingskader ZH-PLG. Deze programmering wordt november 2026 verwerkt in de begroting 2027.

Daarnaast werkt de provincie aan een vervolgaanpak voor de gebiedsprocessen, aanhakend op en lobbyend richting het nieuwe Rijksbeleid. Voor de vervolgaanpak spreken we ook met gebiedspartners. Het voorstel wordt naar verwachting voor de zomer gedeeld, waarna Provinciale Staten het in Q3 2026 kunnen behandelen.

Tevens gaat de provincie aan de slag met de gestelde randvoorwaarden. We herkennen veel randvoorwaarden vanuit de gebiedsplannen en werken op dit moment al aan een aantal gestelde randvoorwaarden. Tegelijkertijd geldt dat we voor een deel van deze randvoorwaarden nog werk te doen hebben of een besluit moeten nemen. De komende periode gaat de provincie hiermee aan de slag en kijkt welke rol zij hierin kan vervullen.

Wij vragen of het gebied zich met ons inzet voor:

- Blijf doen wat je al deed: benut reeds geplande overleggen voor het opwerken en concretiseren van ingediende en nieuwe projectaanvragen waar nodig.
- Ga samen met de gebiedspartners (inclusief ons) met de verbetersuggesties op de korte termijn aan de slag om het gebiedsplan nog beter aan te laten sluiten bij de opgaven in het landelijk gebied.

- Onderzoek welke maatregelen in samenhang met elkaar binnen het kerngebied Veenweiden kunnen worden opgepakt. Maak daarbij gebruik van elkaars kennis en kunde.